

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De susurratione. Qu[a]estio 74.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

peccat fratri detrahendo, vel saltem ostendere, quod ei detractio displiceat per tristitiam faciei: quia, ut dicitur Proverb. vigesimoquinto, Ventus Aquilo dissipat pluias, & facies tristis linguam detrahentem.

Ad tertium dicendum, quod utilitas quæ ex detractioe provenit, non est ex intentione detrahentis, sed ex Dei ordinatione, qui ex quolibet malo elicit bonum. Et ideo nihilominus est detractoribus resistendum, sicut & raptoribus, vel oppressoribus aliorum, quamuis ex hoc oppressis, vel spoliatis, per patientiam meritum crescat.

QVÆST. LXXIV.

De susurratione, in duos articulos diuisa.

Et inde considerandum est de susurratione.

D Et circa hoc queruntur duo.

¶ Primo, utrum susurratio sit peccatum distinctum à detractioe?

¶ Secundo, quod horum sit grauius.

ARTIC. I.

Utum susurratio sit peccatum distinctum à detractioe?

405

AD primum sic proceditur. Videtur, quod susurratio non sit peccatum distinctum à detractioe. Dicit enim Isidorus in libro * Ethymologiarum, Susurro de sono locutionis appellatur: quia non in facie alicuius, sed in aure loquitur detrahendo. Sed loqui de altero detrahendo, ad detractioem pertinet. Ergo susurratio non est peccatum distinctum à detractioe.

¶ 2 Præterea, Leuitici 19. dicitur, Non eris criminator, nec susurro in populis. Sed criminator idem videtur esse quod detractor. Ergo etiam susurratio à detractioe non differt.

¶ 3 Præterea, Eccles. 28. dicitur, Susurro & bilinguis maledictus erit. Sed bilinguis videtur idem esse quod detractor: quia detractorum est duplici lingua loqui: aliter scilicet in absentia, & aliter in

in præsentia. Ergo susurro idem est quod detractor.

SED contra est, quòd Rom. 1. super illud, Susurrones, detractores, dicit * glos. Susurrones inter amicos discordiam seminantes, detractores, qui aliorum bona negant vel minuunt. *gl. interl. ibid.*

RESPONDEO dicendum, quòd susurro & detractor in materia conueniunt, & etiam in forma, siue in modo loquendi: quia vterque malum occultè de proximo dicit. Propter quam similitudinem interdum vnum pro alio ponitur. Vnde Eccles. quinto, super illud, Non appelleris susurro: dicit * glos. id est, detractor. Differunt autem in fine: quia detractor intendit denigrare famam proximi: vnde illa mala de proximo præcipuè profert, ex quibus proximus infamari possit, vel saltem diminui eius fama. Susurro autem intendit amicitiam separare, vt patet per * glos. inductã, & per illud quod dicitur Prou. 26. Susurrone subtracto, iurgia conquiescunt. Et ideo susurro talia mala profert de proximo, quæ possunt contra ipsum commouere animum audientis, secundum illud Eccl. 28. Vir peccator conturbabit amicos, & in medio pacem habentium immitte inimicitiam. *gl. interl. ibid.*

Ad primum ergo dicendum, quòd susurro, in quantum dicit malum de alio, dicitur detrahere. In hoc tamen differt à detractore: quia non intendit simpliciter malum dicere sed quicquid sit illud quod possit animum vnius turbare contra alium, etiam si sit simpliciter bonum, & tamen apparens malum, in quantum displicet ei, cui dicitur. **in arg. Sed cont.*

Ad secundum dicendum, quòd criminator differt, & à susurrone & à detractore: quia criminator est qui publicè crimina alijs imponit, vel accusando, vel conuictando: quod non pertinet ad detractorem & susurronem.

Ad tertium dicendum, quòd bilinguis propriè dicitur susurro. Cùm enim amicitia sit inter, duos nititur susurro ex vtraque parte amicitiam rumpere: & ideo duabus linguis vtitur ad duos, vni dicens ma-

lum de alio . Propter quod dicitur Eccles. 28. Sufurro & bilinguis maledictus est . Et subditur, Multos enim turbavit pacem habentes .

ARTIC. II.

Utum detractio sit grauius peccatum, quàm susurratio?

406
Mal. 7. 10
a. 3. ad 3.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd detractio sit grauius peccatum, quàm susurratio. Peccata enim oris consistunt in hoc, quòd aliquis mala dicit. Sed detractor dicit de proximo ea quæ sunt mala simpliciter, quia ex talibus oritur infamia, vel diminuitur fama. Sufurro autem non curat dicere nisi mala apparentia, quæ scilicet displiceant audienti. Ergo grauius peccatum est detractio, quàm susurratio.

¶ 2 Præterea, Quicumque auferit alicui famam, auferit ei non solum vnum amicum, sed multos: quia intellectus vniuscuiusque refugit amicitiam infamiam personarum. Vnde contra quendam dicitur 2. Paralip. 19. His qui oderunt Dominum, amicitiam iungeris. Sufurratio autem auferit vnum solum amicum. Grauius ergo peccatum est detractio, quàm susurratio.

¶ 3 Præterea, Iacob 4. dicitur, Qui detrahit fratri suo, detrahit legi, & per consequens Deo qui est legislator. Et sic peccatum detractiois videtur esse peccatum in Deum, quod est grauissimum, vt supra habitum * est. Peccatum autem susurratiois est in proximum. Ergo peccatum detractiois est grauius quàm peccatum susurratiois.

9. 20. a. 3.
et 1. 2. 9.
73. ar. 3.
¶ 6.

SE D contra est, quod dicitur Eccl. 5. Denotatio pessima super bilinguem: susurratori autem odium & inimicitia & contumelia.

a. 7. et 1.
2. 9. 73. a.
8.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut supra dictum * est, peccatum in proximum tanto est grauius, quanto per ipsum maius nocumentum proximo infertur. Nocumentum autem tanto maius est, quanto maius est bonum quod tollitur. Inter cætera verò exteriora bona præminet amicus: quia sine amicis nullus vi-

uere

vere potest, vt patet per Philosophum in * 8. Ethic. *l. 8. Ethic. cap. 1. in prin. t. 5.*
 Vnde dicitur Eccles. 6. Amico fideli nulla est compa-
 ratio. Fama autem ipsa quæ per detractiõnem tolli-
 tur, ad hoc maximè necessaria est, vt homo idoneus
 ad amicitiam habeatur. Et ideo susurratio est maius
 peccatum, quàm detractio, & etiam quàm con-
 tumelia: quia amicus est melior, quàm honor; &
 amari, quàm honorari: vt in * 8. Ethic. Philosophus
 dicit. *lib. 8. c. 3. fo. 5.*

Ad primum ergo dicendum, quòd species & gra-
 uitas peccati magis attenditur ex fine, quàm ex ma-
 teriali obiecto. Et ideo ratione finis susurratio est
 grauior; quamuis etiam detractor quandoque peio-
 ra dicat.

Ad secundum dicendum, quòd fama est dispo-
 sitio ad amicitiam, & infamia ad inimicitiam. Dispo-
 sitio autem deficit ab eo ad quod disponit. Et ideo il-
 le qui operatur ad aliquid, quod est dispositio ad ini-
 micitiam, minus peccat, quàm ille qui directè ope-
 ratur ad inimicitiam inducendam.

Ad tertium dicendum, quòd ille qui detrahit fra-
 tri, in tantum videtur detrahere legi, in quantum con-
 temnit præceptum de dilectione proximi: contra
 quod directius agit, qui amicitiam dissumpere niti-
 tur. Vnde hoc peccatum maximè contra Deum est:
 quia Deus dilectio est, vt dicitur 1. Ioan. 4. Et propter
 hoc dicitur Prou. 6. Sex sunt quæ odit Dominus, &
 septimum detestatur anima eius: & hoc septimum
 ponit eum qui seminat inter fratres discordiam.

QVÆST. LXXV.

De derisione, in duos articulos diuisa.

Deinde considerandum est de derisione.

¶ Et circa hoc quaeruntur duo.

¶ Primo, vtum derisio sit peccatum speciale, di-
 stinctum ab alijs peccatis, quibus per verba no-
 cumentum proximo infertur?

¶ Secundo, vtum derisio sit peccatum mortale?